

กรมการค้าต่างประเทศ

แนะผู้ประกอบการเตรียมความพร้อมหลัง EU

เผยแพร่คู่มือรองรับมาตรการห้ามวางจำหน่าย

หรือส่งออกสินค้าจากแรงงานบังคับก่อนมีผลปลายปี 2570

สหภาพยุโรป(European Union:EU)เผยแพร่คู่มือ (Guidelines) เกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยการห้ามวางจำหน่ายหรือส่งออกสินค้าจากแรงงานบังคับ (EU Forced Labour: FLR) เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้ประกอบการก่อนที่ข้อกำหนดจะใช้บังคับอย่างเต็มรูปแบบในวันที่ 14 ธันวาคม 2570 ซึ่งจะช่วยป้องกันและจัดการใช้แรงงานบังคับในห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ สหภาพยุโรป (European Union: EU) โดยคณะกรรมการธิการยุโรป (European Commission) ได้เผยแพร่คู่มือเพื่อสนับสนุนการบังคับใช้ข้อกำหนดว่าด้วยการใช้แรงงานบังคับ (Forced Labour Regulation: FLR) ที่ห้ามวางจำหน่ายสินค้าและส่งออกสินค้าที่ผลิตโดยใช้แรงงานบังคับ รวมทั้งแรงงานเด็กที่ถูกบังคับ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนิยามสินค้าที่มาจากแรงงานบังคับตามองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) หมายถึง สินค้าที่ใช้แรงงานบังคับ (ทั้งหมดหรือบางส่วน) ไม่ว่าในขั้นตอนการสกัด เก็บเกี่ยว ผลิต รวมถึงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในสายห่วงโซ่อุปทาน ทั้งนี้ คู่มือดังกล่าว ได้ผ่านการรับฟังความเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย (Public Consultation) อาทิ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรไม่แสวงผลกำไร (NGOs) และภาคีแรงงาน ทำให้มีความครอบคลุม สอดคล้องกับความเป็นจริง และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมี

ประสิทธิผล สำคัญของคู่มือ ประกอบด้วย การกำหนดขอบเขตหน้าที่ ขั้นตอนดำเนินงาน และความรับผิดชอบของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้ 1) แนวทางสำหรับหน่วยงานภาครัฐ กำหนดหลักเกณฑ์และกระบวนการ ตรวจสอบและบังคับใช้กฎหมาย อาทิ หน่วยงานด้านศุลกากร (Customs) ในการกำกับดูแลการนำเข้า – ส่งออกสินค้า และดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ฝ่าฝืน โดยกำหนดให้มีสัดส่วนค่าปรับที่เหมาะสมกับความผิด 2) แนวทางสำหรับผู้ประกอบการ กำหนดให้มีกระบวนการตรวจสอบสถานะ (Due Diligence) เพื่อให้มั่นใจว่าสินค้าปลอดจากแรงงานบังคับ และ 3) แนวทางสำหรับภาคประชาสังคม โดยสามารถแจ้งข้อมูลหรือเบาะแสเกี่ยวกับการใช้แรงงานบังคับ รวมทั้งผู้เสียหายสามารถร้องเรียนโดยตรงไปยังหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิก EU ได้ ซึ่งคู่มือดังกล่าว จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎระเบียบ ส่งเสริมความโปร่งใสในห่วงโซ่อุปทาน และยกระดับมาตรฐานทางจริยธรรมของการค้าโลก อีกทั้งสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals) ข้อ 8.7 ขององค์การสหประชาชาติ ที่มุ่งยุติการใช้แรงงานบังคับ การค้ามนุษย์ และแรงงานเด็กในระยะยาว ทั้งนี้ คณะกรรมการการยุโรปจะติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงคู่มือ พร้อมทั้งเปิดรับฟังความเห็นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทาน รวมถึงบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ก่อนที่ FLR จะมีผลใช้บังคับเต็มรูปแบบในวันที่ 14 ธันวาคม 2570 อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ เผยว่า ในปี 2568 EU เป็นคู่ค้าอันดับที่ 4 ของไทย โดยมีมูลค่าการค้ารวม 1.7 ล้านล้านบาท แบ่งเป็นมูลค่าการส่งออกจากไทยไปยัง EU ประมาณ 1 ล้านล้านบาท และมูลค่าการนำเข้าจาก EU มายังไทย

ประมาณ 7 แสนล้านบาท ซึ่งไทยได้ดุลการค้าประมาณ 3 แสนล้านบาท สะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของ EU ในฐานะคู่ค้าสำคัญของไทย และการบังคับใช้กฎระเบียบว่าด้วยแรงงานบังคับ อาจส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อภาคการส่งออกของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ที่มีสัดส่วนการส่งออกไปยัง EU สูงที่สุด ดังนั้นผู้ประกอบการไทยที่ส่งออกไปยัง EU ต้องมีความพร้อมในการจัดเตรียมข้อมูลให้กับผู้นำเข้าฝั่ง EU และอาจจำเป็นต้องพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) เพื่อยืนยันว่า กระบวนการผลิตสินค้าไม่มีการใช้แรงงานบังคับในห่วงโซ่อุปทาน ทั้งนี้ กรมฯ ขอให้ผู้ประกอบการไทยติดตามข้อมูลข่าวสารอย่างใกล้ชิด โดยผู้ประกอบการไทยสามารถศึกษารายละเอียดได้ หรือสามารถสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ กองบริหารสินค้าข้อตกลงและมาตรการการค้า

(ข้อมูลข่าวสารจากกรมการค้าต่างประเทศ)